

eul_wid: ojc-af

Ρουφος ὁ Ἐφέσιος · Rufus of Ephesus

Summary-Pulses

Σύνοψις περὶ Σφυγμῶν

Period: Ρωμαϊκή Roman
Dialect: Κοινή τεχνική Technical Koine
Domain: Ἱατρική Medicine
Format: Πραγματεία Treatise

- τ 1 ANEΠΙΓΡΑΦΟΣ ΣΥΝΟΨΙΣ ΠΕΡΙ ΣΦΥΓΜΩΝ. [Προοίμιον.
- Pr τ] Τὴν περὶ σφυγμῶν πραγματείαν δεόντως ἄν τις ἐπιδράμοι, ἐπεὶ δίχα ταύτης ἀμήχανόν ἐστι κατὰ τρόπον θεραπεύειν.
- Pr 2 Πρῶτον δέ φασιν Αἰγίμιον ἀρχαῖον γράψαντα, οὐ περὶ σφυγμῶν ἐπιγράψαι τοῦτο, ἀλλὰ περὶ παλμῶν· ἠγγόνησε γὰρ, ὡς εἰκὸς, ὁ ἀνὴρ, εἴ τις ὑπάρχει διαφορὰ σφυγμοῦ τε καὶ παλμοῦ, καθὼς ἐξῆς ὑποδείξομεν, πρῶτον εἰπόντες τί ἐστὶ σφυγμός. Ὅρος· τί ἐστὶ σφυγμός; Σφυγμός τοίνυν ἐστὶ διαστολὴ καὶ συστολὴ καρδίας καὶ ἀρτηριῶν, μόνα γὰρ ταῦτα τῶν ἐν ἡμῖν τὴν σφυγμικὴν κίνησιν κινεῖται, τὰ δὲ ἄλλα, ὅσα δοκεῖ καὶ αὐτὰ σφυγμικῶς κινεῖσθαι, ὡς αἰ περὶ τὸν ἐγκέφαλον μήνιγγες ἐπὶ τῶν παίδων βλεπόμεναι, κατὰ μετοχὴν τῶν ἀρτηριῶν κινεῖνται. ^[5]
- 2 τ Περὶ τίνα μέρη γίνεταί παλμός καὶ σπασμός καὶ τρόμος; Ὡμοίωται δὲ τῷ σφυγμῷ ὃ τε παλμός καὶ ὁ σπασμός καὶ ὁ τρόμος· καὶ γὰρ καὶ ταῦτα δοκεῖ τισὶν οὕτω γίνεσθαι, ὥσπερ καὶ ὁ σφυγμός, ἕκ τε διαστολῆς καὶ συστολῆς.
- 2 2 Διαφορὰ δὲ ἐν αὐτοῖς ὑπάρχει πλείστη· Πραξαγόρας μὲν οὖν ὑπέλαβε ταῦτα ἀλλήλων διαφέρειν ποσότητι, οὐκέτι δὲ καὶ ποιότητι· γίνεσθαι γὰρ ἕκ μὲν τοῦ σφυγμοῦ, μᾶλλον αὐτοῦ περὶ τὴν κίνησιν ἐπιταθέντος, τὸν παλμόν, ἕκ δὲ τοῦ παλμοῦ τὸν τρόπον.
- 2 3 Καὶ ταῦτα μὲν ὁ Πραξαγόρας, ἀνὴρ οὐχ ὁ τυχὼν οὔτε ἐν τοῖς κατὰ τὴν ἱατρικὴν θεωρήμασιν, οὔτε ἐν τῷ ἄλλῳ βίῳ· ὁ δὲ Ἡρόφιλος ἀκριβέστερον ἐπιστήσας τῷ τόπῳ ἐν ποιότητι μᾶλλον αὐτῶν τὰς διαφορὰς εὗρεν· γίνεσθαι γὰρ τὸν σφυγμόν περὶ μόνας ἀρτηρίας καὶ καρδίαν, τὸν δὲ παλμόν καὶ τὸν σπασμόν καὶ τὸν τρόπον περὶ μύας τε καὶ νεῦρα· καὶ τὸν μὲν σφυγμόν συγγεννᾶσθαι τῷ ζῳῳ καὶ συναποθνήσκειν, ταῦτα δὲ οὐ· καὶ τὸν μὲν σφυγμόν, πληρουμένων τε καὶ κενουμένων τῶν ἀρτηριῶν, ταῦτα δὲ οὐ· καὶ τὸν μὲν σφυγμόν ἀπροαιρέτως ἡμῖν πάντοτε παρακολουθεῖν, ἐπεὶ καὶ φυσικῶς ὑπάρχει, ταῦτα δὲ εἶναι καὶ ἐν τῇ ἡμετέρᾳ προαιρέσει, ἀποπιεσθέντων πολλάκις καὶ βαρυνθέντων τῶν μερῶν. πῶς γίνεταί σφυγμός; Γίνεται δὲ σφυγμός οὕτως· ἡ καρδία, ὅταν ἐπισπάσῃται ἐκ τοῦ πνεύμονος τὸ πνεῦμα, πρώτη αὐτὸ δέχεται εἰς τὴν ἀριστερὰν αὐτῆς κοιλίαν, εἴτα ἐπισυμπεσοῦσα ἐφεξῆς αὐταῖς ταῖς ἀρτηρίαις ἐπιχωρηγεῖ. ^[10]
- 3 2 Συμβαίνει οὖν, ἐπὶ μὲν τῆς συμπτώσεως πληρουμένων τῶν ἐν τῷ σώματι ἀρτηριῶν, τὸν σφυγμόν ἀποτελεῖσθαι, κενουμένων δὲ, τὴν συστολήν· αἰ μὲν οὖν ἀρτηρίαι, καθὼς εἶπον, τὸν

σφυγμὸν ἀποτελοῦσι πληρούμεναι καὶ δεχόμεναι τὸ πνεῦμα, ἡ δὲ καρδία κενουμένη, καθὼς ἐξῆς ὑποδείξομεν· οἰκεῖον οὖν καὶ τὸν ὅρον ἀπεδώκαμεν αὐτοῦ, σφυγμὸν λέγοντες εἶναι διαστολὴν καὶ συστολὴν καρδίας καὶ ἀρτηριῶν. ^[5]

3 3 Σύγκειται δὲ ὁ σφυγμὸς ἔκ τε διαστολῆς καὶ συστολῆς· ἐπεὶ δὲ ἰσοχρόνως καρδία τε καὶ ἀρτηρία τὸν σφυγμὸν ἀποτελοῦσι, καὶ διὰ τοῦτο ὑπολαμβάνουσι σχεδὸν ἅπαντες, ὅτι πληρουμένων ἀμφοτέρων ὁμοίως γίνεταί, βούλομαι παραστήσαι τὴν πλάνην αὐτῶν· ὅτι μὲν γὰρ ἰσόχρονον ἐκ τῶν ἀρτηριῶν καὶ τῆς καρδίας τὸν σφυγμὸν γιγνόμενον καταλαμβάνομεν, φανερόν, ὅτι δὲ τῶν ἀρτηριῶν πληρουμένων, τῆς δὲ καρδίας κενουμένης, τοῦτο γίνεταί, ἐβουλόμην ἀναπέμπειν τοὺς βουλομένους μαθεῖν ἐπὶ τὴν ἀνατομὴν· ἵνα δὲ μὴ δόξω φθονερός εἶναι καὶ βάσκανος, διὰ συντόμων παραστήσω. ^[5]

3 4 —Ἡ καρδία τῷ σχήματι κωνοειδῆς ὑπάρχει καὶ τὸ μὲν πλατὺ μέρος αὐτῆς, ἐν ᾧ πάρεστι καὶ τὰ στόματα τῶν κοιλιῶν αὐτῆς, τῷ πνεύμονι προσπέφυκε καὶ μεταξὺ τῶν τεσσάρων αὐτοῦ λοβῶν κεῖται· ὁ γὰρ εἷς λοβὸς, βραχύτατος τῶν λοιπῶν ὑπάρχων, τὴν τρίτην τοῦ θώρακος εὐρυχωρίαν ἐκπεπλήρωκεν· τὸ δὲ ὅζον καὶ παράμηκες ἄνω πρὸς τῷ στέρνῳ, οὐχ ὥστε συνδεδέσθαι, ὥσπερ καὶ ἡ βάσις τῷ πνεύμονι, ἀλλὰ ἐστὶν ἀπόλυτον. ^[5]

3 5 Περιέχεται δὲ πανταχόθεν ἡ καρδία ὑμένι τῷ καλουμένῳ περικαρδίῳ· οὗτος δὲ οὐ μόνον τῷ πνεύμονι προσπέφυκεν, ἀρχόμενος ἀπὸ τῶν πλατυτέρων, ἀλλὰ καὶ τῷ στέρνῳ, ἐν οἷς μέρεσιν ἔφαμεν τὸ τῆς καρδίας ὅζον ἀπολύτως κεῖσθαι.

3 6 Συμβαίνει τοιγαροῦν, ὅταν ἐκ τοῦ πνεύμονος ἐπισπάσῃται τὸ πνεῦμα, πληρουμένην πανταχόθεν αὐτὴν εἰς τὰ πλάγια χωρεῖν, καὶ πολὺ ἀπὸ τοῦ στέρνου ἀφέλκεσθαι· ὅταν δὲ πάλιν συμπέσῃ καὶ κενωθείσῃ εἰς τὸ φυσικὸν σχῆμα ἀναδράμῃ, τότε προσάλλεται τῷ στέρνῳ καὶ τὴν πληγὴν ποιεῖ· καὶ οὕτω συμπίπτουσα τὸν σφυγμὸν ἀποτελεῖ. Περὶ τῶν κατὰ τὰς ἡλικίας σφυγμῶν. ^[5]

4 1 Τούτων δὲ οὕτως ἐχόντων, ἐροῦμεν πρῶτον τὰς διαφορὰς τῶν φυσικῶς ἐκάστη ἡλικία παρεπομένων σφυγμῶν, ἔπειτα τὰς γινομένας ἐπὶ τῶν πυρεσσόντων, καὶ μετὰ ταῦτα τοὺς εὐρισκομένους κατὰ τὰ πάθη, τελευταῖον δὲ τοὺς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις κατονομασθέντας.

4 2 —Τῶν μὲν οὖν ἀρτιγενῶν παίδων ὁ σφυγμὸς ὑπάρχει βραχὺς παντελῶς καὶ οὐ διωρισμένος ἔν τε τῇ συστολῇ καὶ τῇ διαστολῇ.

4 3 Τοῦτον τὸν σφυγμὸν Ἡρόφιλος ἄλογον συνεστάναι φησὶν· ἄλογον δὲ καλεῖ σφυγμὸν τὸν μὴ ἔχοντα πρὸς τινὰ ἀναλογίαν· οὔτε γὰρ τὸν διπλάσιον, οὔτε τὸν ἡμιόλιον, οὔτε ἕτερόν τινα λόγον ἔχει οὗτος, ἀλλὰ ἐστὶ βραχὺς παντελῶς καὶ τῷ μεγέθει βελόνῃς κεντήματι ὁμοίως ἡμῖν ὑποπίπτει· διὸ καὶ πρῶτον αὐτὸν Ἡρόφιλος ἄλογον δεόντως εἶπεν. ^[5]

4 4 —Προβαινούσης δὲ τῆς ἡλικίας καὶ τοῦ σώματος εἰς αὔξησιν ἐρχομένου, καὶ ὁ σφυγμὸς πρὸς λόγον μεγεθύνεται, πρὸς λόγον τὴν διαστολὴν τῆς συστολῆς λαμβάνων πλατυτέραν· ὅτε λοιπὸν ἔστιν αὐτοῖς καὶ ἐφαρμόσαι πρὸς ἀπόδειξιν ἐκ τοῦ ποδισμού τῆς γραμματικῆς· ὁ μὲν γὰρ πρῶτος ἐπὶ τῶν ἀρτιγενῶν παίδων εὐρισκόμενος σφυγμὸς ῥυθμὸν λήψεται τὸν τοῦ βραχυσυλλάβου· καὶ γὰρ ἐν τῇ διαστολῇ καὶ τῇ συστολῇ βραχὺς ὑπάρχει, καὶ διὰ τοῦτο δίχρονος νοεῖται· ὁ δὲ τῶν πρὸς αὔξησιν ὄντων ἀναλογεῖ τῷ τε παρὰ ἐκείνοις ποδὶ τροχαίῳ· ἔστι δὲ οὗτος τρίχρονος, τὴν μὲν διαστολὴν ἐπὶ δύο χρόνους λαμβάνων, ἐπὶ ἓνα δὲ τὴν συστολήν. ^[10]

4 5 —Ὁ δὲ τῶν ἀκμαζόντων ταῖς ἡλικίαις ἐν ἀμφοτέροις ἴσος ὑπάρχει, ἔν τε τῇ διαστολῇ καὶ τῇ συστολῇ, συγκρινόμενος τῷ καλουμένῳ σπονδείῳ, ὃς τῶν δισυλλάβων ποδῶν μακρότατός ἐστιν· ἔστιν οὖν συγκείμενος ἐκ χρόνων τεσσάρων.

4 6

Τοῦτον τὸν σφυγμὸν Ἡρόφιλος διὰ ἴσου καλεῖ.

- 4 7 —Ὁ δὲ τῶν παρακμαζόντων καὶ σχεδὸν ἤδη γερόντων καὶ αὐτὸς ἐκ τριῶν σύγκειται χρόνων, τὴν συστολὴν τῆς διαστολῆς διπλὴν παραλαμβάνων καὶ χρονιωτέραν.
- 4 8 —Καὶ οὗτοι μὲν οἱ κατὰ πλάτος ταῖς ἡλικίαις ἐν τῷ ὑγιαίνειν παρεπόμενοι σφυγμοί, ἐξῆς δὲ λεγέσθωσαν οἱ ἐπὶ τῶν πυρεσσόντων. Περὶ τῶν ἐν πυρετοῖς σφυγμῶν.
- 5 1 Τῶν οὖν ἀρχομένων πυρέσσειν ὁ σφυγμὸς παντελῶς μικρὸς ἐστὶ καὶ ὑποδεδυκῶς εὐρισκόμενος ἐν ἀμφοτέροις ἔν τε τῇ διαστολῇ καὶ τῇ συστολῇ, ὡς σχεδὸν ποτε καὶ μόγις ὑποπίπτει· ἐν δὲ τῇ ἐπιδόσει κατὰ ὀλίγον παραύξει, τὴν διαστολὴν τῆς συστολῆς λαμβάνων μείζονά τε καὶ χρονιωτέραν διὰ τὴν τοῦ πνεύματος ἀνάβασιν· ἐν δὲ τῇ ἀκμῇ ἐν ἀμφοτέροις ἴσος ὑπάρχει ἔν τε τῇ διαστολῇ καὶ τῇ συστολῇ, ἅτε καὶ τοῦ πυρετοῦ τὴν ἰσότητα ἀπειληφότος. ^[5]
- 5 2 Ἐν δὲ τῇ παρακμῇ τὴν μὲν συστολὴν τῆς διαστολῆς λαμβάνει χρονιωτέραν, ἡ δὲ θερμασία πλεονάζει μᾶλλον ἢ ἐν τοῖς ἄκροις, διότι ἐν μὲν ταῖς ἀρχαῖς σχεδὸν ἅπανα ἐν τοῖς μέσοις πλεονάζει, ὡς πολλάκις καὶ περιψύχεσθαι συμβέβηκε τὰ ἄκρα· ὅτε δὲ εἰσιν ἐν ταῖς ἐπιδόσεσι, περὶ μὲν τὰ μέσα πλείων ἐστὶν ἡ θερμασία, ἐν δὲ τοῖς ἄκροις ὀλιγωτέρα· ἀκμὴν δὲ καὶ στάσιν τοῦ πυρετοῦ λαμβάνοντος, καὶ ἡ θερμασία ἐπίσης εὐρίσκεται ἐν τε τοῖς ἄκροις καὶ τοῖς μέσοις. —Καὶ οὗτοι μὲν οἱ κατὰ πλάτος τοῖς πυρέττουσι παρεπόμενοι σφυγμοί. ^[5]
- 6 τ Περὶ τῶν ἐν τοῖς πάθεσι σφυγμῶν. Τῶν δὲ κατὰ τὰ πάθη γινομένων σφυγμῶν πολλῶν καὶ διαφόρων ὑπαρχόντων, περὶ τῶν ἐν τοῖς ὀξέσι πάθεσι παρεπομένων ἐροῦμεν.
- 6 1 —Τῶν τοίνυν φρενιτικῶν ὁ σφυγμὸς βραχὺς ἐστὶ καὶ εὐτονος διὰ τὴν συνεχῇ τοῦ πνεύματος ἐκ τῆς ἀγρυπνίας κίνησιν, καὶ προσπίπτων τῇ ἀφῇ, ὡς ἂν προσπέσοι τῇ χειρὶ ἀπὸ τόξου τεταμένη νευρὰ, καὶ παντελῶς ἐλαχίστοις μέρεσι τῆς χειρὸς ἡμῶν προσπίπτει.
- 6 3 —Τῶν δὲ ληθαργικῶν ὁ σφυγμὸς ἐστὶ μέγας τε καὶ διάκενος, κατὰ τε μῆκος καὶ κατὰ πλάτος ἡμῖν προσπίπτει, τοῦ βάθους νοουμένου· διὸ καὶ τινες ἐτόλμησαν εἰπεῖν τὸν σφυγμὸν ἀσώματον.
- 6 4 —Τῶν δὲ καρδιακῶν ὁ σφυγμὸς ἐστὶ μικρότερος μὲν τέλεον τοῦ τῶν φρενιτικῶν, εὐτονώτερος δὲ μᾶλλον καὶ οἶονεῖ μυωδέστερος, ὥστε καὶ ἄλλοτε ἄλλοις μέρεσι προσπίπτει τῇ ἀφῇ.
- 6 5 Τοῦτο δὲ γίγνεται τοῦ πνεύματος ποτὲ μὲν ὕφεισιν λαμβάνοντος καὶ ἐποχὴν, ποτὲ δὲ πάλιν ἐπίτασιν.
- 6 6 —Τῶν δὲ πλευριτικῶν τε καὶ περιπνευμονικῶν ἐν ὀλίγοις μὲν τισὶν ἐστὶν ἡ διαφορὰ, μόνοις δὲ τοῖς ἄγαν ἐμπειρικοῖς καταληπτὴ· ὁξὺς τε γὰρ καὶ σφοδρὸς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εὐρίσκεται καὶ τὰς προσβολὰς ἀνωμάλως πολλάκις ποιοῦμενος.
- 6 7 —Τῶν δὲ ἐπιληπτικῶν τῶν μὲν γινομένων ἄνευ σπασμῶν τε καὶ συνολκῆς τῶν μερῶν ὁ σφυγμὸς ἐστὶ μέγας τε καὶ διάκενος, συνεχῆς τε καὶ δεδιωγμένος ἐπὶ τὸ πλεῖστον· τῶν δὲ γινομένων μετὰ σπασμῶν ὁ σφυγμὸς ἐστὶ μέγας τε καὶ διάκενος μόνον παραπλησίως τῷ τῶν ληθαργικῶν σφυγμῷ. ^[5]
- 6 8 —Καὶ οὗτοι μὲν οἱ κατὰ τὰ πάθη ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον παρεπόμενοι σφυγμοί. [Ἐκ τίνων συνέστηκεν ὁ σφυγμός.
- 7 τ] Γνωστέον δὲ ὅτι πᾶς σφυγμὸς συνέστηκεν ἐκ μεγέθους καὶ τάχους καὶ πληρότητος καὶ ῥυθμοῦ.
- 7 2 Καὶ μέγας μὲν ἐστὶν ὁ καὶ κατὰ μῆκος καὶ πλάτος καὶ βάθος ἀξιολόγως τῇ ἀφῇ προσπίπτων.
- 7 3 Πλήρης δὲ ἐστὶν ὁ σφοδρῶς καὶ οἶονεῖ νευρικῶς τὴν ἀφὴν πλήσσω. Εὐρυθμος δὲ ἐστὶν ὁ ἐν ἐκάστη ἡλικίᾳ τὴν φυσικὴν ἀκολουθίαν σώζων· καὶ οὗτος μὲν λέγεται εὐρυθμος σφυγμός· παράρρυθμος δὲ ἐστὶν ὁ ταύτην μὴ συντηρῶν.

- 7 5 Ταχὺς δὲ ἐστὶν ὁ ταχέως ἀφαλλόμενος τῆς χειρὸς· τάχος δὲ πυκνότητος διαφέρει· τὸ μὲν γὰρ τάχος κατὰ μίαν δύναται τῆς ἀρτηρίας νοεῖσθαι προσβολήν, τὸ δὲ πυκνὸν κατὰ πλείους· οὕτω γοῦν λέγομεν ταχύν τινα τὸν ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ μῆκος ἀνύοντα, πυκνὸν δὲ τὸν συνεχῶς ἐπὶ τὸν αὐτὸν τόπον παραγινόμενον. ^[5]
- 7 6 —Τὰ δὲ γένη τῶν σφυγμῶν εἰσι κατὰ μὲν τὴν ἡρεμίαν πυκνότης καὶ ἀραιότης, ἐν ᾧ τάχος καὶ βραδύτης, κατὰ δὲ τὸν τόνον σφοδρότης καὶ ἀμυδρότης, κατὰ δὲ τὸ σῶμα τῆς ἀρτηρίας σκληρότης καὶ μαλακότης.
- 7 7 —Οὗτοι μὲν οὖν οὕτως· ἐξῆς δὲ περὶ τῶν ὑπὸ τῶν παλαιῶν ἀναγεγραμμένων σφυγμῶν τῶν ἀναγκαιοτάτων καὶ ἐν συνηθείᾳ ὄντων ἐροῦμεν. Γένη τῶν σφυγμῶν.
- 8 1 Λέγεταί τις σφυγμὸς μυουρίζων, οὗ πάλιν δύο διαφοραί· ὁ μὲν γὰρ προσπεσὼν μέγας τε καὶ σφοδρὸς, εἴτα τὰς ἐξῆς διαστολὰς σμικροτέρας λαμβάνων, τελευταῖον πάλιν ὥσπερ καὶ πρότερον μέγας προσέπεσε καὶ σφοδρὸς· ὁ δὲ σμικρὸς προσπεσὼν καὶ τὰς ἐξῆς προσβολὰς μεγάλας ἀπεργασάμενος, πάλιν καὶ οὗτος ὥσπερ πρότερον σμικρὸς προσέπεσεν· οὗτος οὖν ὁ σφυγμὸς εὐρίσκεται μὲν ποτε καὶ τοῖς ὑγιαίνουσι φυσικῶς παρακολουθῶν. ^[5]
- 8 2 Ὅταν δὲ ἐπὶ νοσοῦντων εὐρεθῇ, ὁ μὲν τῇ σμικρότητι πλεονάζων τοὺς μέλλοντας φρενιτικούς γενέσθαι προδηλοῖ, ὁ δὲ ἐν τῇ μεγαλότητι πλεονάζων τοὺς εἰς λήθαργον ἐμπεσομένους.
- 8 3 —Λέγεται δὲ καὶ παρεμπίπτων σφυγμὸς, ὅταν πλείονας διαστολὰς καὶ συστολὰς ἀπεργασάμενος ἑάσῃ, καὶ δευτέραν διαστολὴν πυκνοτέραν ἐπενέγκῃ.
- 8 4 Οὗτος ὁ σφυγμὸς γίγνεται μὲν ποτε καὶ τοῖς ὑγιαίνουσι παρακολουθῶν· ὅταν δὲ ἐπὶ νοσοῦντων εὐρεθῇ, οὐδένα τόνον σημαίνει.
- 8 5 —Λέγεται δὲ τις σφυγμὸς καὶ δίκροτος, ὅταν διαστάσα ἢ ἀρτηρία μείζονα διαστολὴν, ἑτέραν ἐπενέγκῃ βραχυτέραν.
- 8 6 Οὗτος ὁ σφυγμὸς γίγνεται ἐπὶ μὲν τῶν ὑγιαίνοντων ἀπὸ δρόμων ἢ γυμνασίων, ἢ ἄλλο τι συντόνως ἡμῶν ἀπεργασάντων· ἐπὶ δὲ νοσοῦντων ἐν ταῖς ἀναβάσεσι μάλιστα τῶν πυρεσσόντων εὐρίσκεται.
- 8 7 —Λέγεταί τις σφυγμὸς καὶ δορκαδίζων, ὅταν μέγας προσπεσὼν εὐθὺς βραχὺς προσπέσῃ, ὡς δοκεῖν πρὸ τοῦ συσταλῆναι τέλεον τὴν ἀρτηρίαν πάλιν ἐπιδιῖστασθαι.
- 8 8 Οὗτος ὁ σφυγμὸς εὐρίσκεται μάλιστα ἐν τοῖς περὶ τὸν θώρακα νοσήμασιν. —Λέγεται δὲ καὶ σφυγμὸς μυρμηκίζων· οὗτος δὲ ἐστὶν ὁ συνεχῶς καὶ λεπτῶς διαστελλόμενος, ὡς δοκεῖν μύρμηκος ἐπὶ χειρὸς γίνεσθαι περίπατον· καὶ σχεδὸν ἐπὶ πάντων ἐν τῷ τελευτᾷ εὐρίσκεται.
- 8 9 —Ἐσχατος δὲ πάντων καὶ βραχυτάτος ἐστὶν ὁ καλούμενος σκωληκίζων.
- 8 11 Οὗτος δὲ οὕτω σμικρὸς καὶ ἀσθενὴς ὑπάρχει καὶ ἀμυδρὸς, ὥστε ἐπὶ μὲν τοῦ μυρμηκίζοντος καὶ βραχυτάτου παντελῶς ὑπάρχοντος νοεῖται ἡ διαστολὴ καὶ συστολὴ, ἐπὶ δὲ τούτου οὐδὲ ὅλως, ἀλλὰ οἷον εἴλησις μόνον καὶ κυλισμὸς τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς ἀρτηρίαις ἀποτελεῖται. — — Τὰ δέκα γένη τῶν σφυγμῶν ἐκ τῶν Ἀρχιγένους· α', τὸ παρὰ τὸ ποσὸν τῆς διαστολῆς· β', τὸ παρὰ τὸ ποιὸν τῆς κινήσεως· γ', τὸ παρὰ τὸν τόνον τῆς δυνάμεως· δ', τὸ παρὰ τὸ ποσὸν τῆς πληγῆς· ε', τὸ παρὰ τὸν χρόνον τῆς ἡσυχίας· ζ', τὸ παρὰ τὴν σύστασιν· ζ', τὸ παρὰ τὴν ὁμαλότητα καὶ ἀνωμαλίαν· η', τὸ παρὰ τὴν τάξιν καὶ ἀταξίαν· θ', τὸ παρὰ τὸ πλῆθος καὶ τὸ κενόν· ι', τὸ παρὰ τὸν ῥυθμόν. ^[10]